

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ARMI KRAJOWEJ W GRÓDKU

W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

Opracowała mgr Małgorzata Fyda – Wiśniowska

Opiniowany przez Radę Rodziców w dniu 18.09.2025 r.

Opiniowany przez Samorząd Uczniowski 15.09.2025 r.

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną Uchwałą nr 8/2025/2026 z dnia 15.09.2025 r.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez placówkę edukacyjną podlegające wewnętrznej ewaluacji. Zadania te podejmowane są na każdym etapie kształcenia i realizowane są w oparciu o przepisy prawa oświatowego.

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie.

Działania określone w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do pomocy z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w każdym cyklu kształcenia.

Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku;

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (z późn. zmianami).

Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (z późn. zmianami).

Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planach nauczania dla publicznych szkół (z późn. zmianami).

Struktura Wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej im. AK w Gródku opracowywany został na trzy cykle kształcenia i obejmuje celowe, wzajemnie skorelowane i uporządkowane działania związane z doradztwem zawodowym ujęte w czterech dokumentach:

- 1.1. Program doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej Gródku.
- 1.2. Program orientacji zawodowej dla klas I–III Szkoły Podstawowej im. AK w Gródku.
- 1.3. Program doradztwa zawodowego dla klas IV-VI Szkoły Podstawowej AK w Gródku
- 1.4. Program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII Szkoły Podstawowej im. AK w Gródku

w

Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Celem doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Celem doradztwa zawodowego w klasach I-VI jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Treści, zadania i działania kierowane do podmiotów

Zadania przy realizacji programu skierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami takimi jak: poznawanie własnych zasobów z określaniem mocnych i słabych stron; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań

na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;

- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań i zajęć dodatkowych w ramach wspierania ucznia w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne, festiwal zawodów;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów;
- organizowanie spotkań informacyjno-diagnostycznych z osobami i instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach doradczych
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez tablice informacyjne.

Zadania przy realizacji programu skierowane do nauczycieli, wychowawców i specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- organizowanie wizyt zawodoznawczych w zakładach lokalnego rynku pracy;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Zadania przy realizacji programu skierowane do rodziców:

- tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych..

Sposoby, metody i techniki realizacji zadań w ramach WSDZ

Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane:

- podczas grupowych zajęć prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania;

- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli przedmiotów i wychowawców - m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach;
- podczas wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców - m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach lokalnego rynku pracy, wycieczkach z elementami zawodu znawczymi);

Metody stosowane w poradnictwie grupowym i indywidualnym

Metody i techniki realizacji zadań WSDZ można podzielić na dwa obszary:

1) W poradnictwie indywidualnym służą wspieraniu uczniów w rozwoju edukacyjno-zawodowym poprzez udzielanie pomocy w zakresie diagnozy zainteresowań i predyspozycji psychofizycznych ucznia oraz ukierunkowanie wyboru dalszego kierunku kształcenia i przyszłej kariery zawodowej. Uczniowie w ramach spotkań i konsultacji indywidualnych z doradcą zawodowym uzyskują pomoc w formie:

- rozmowy i wywiadu doradczego;
- diagnozy predyspozycji zawodowych – testy, ankiety;
- udzielenia pomocy w podjęciu decyzji edukacyjnej;
- wsparcia w podnoszeniu samooceny i radzeniu sobie w sytuacjach utrudniających optymalny rozwój;
- udzielenia informacji adekwatnych do potrzeb ucznia;
- pomocy w prawidłowym przygotowaniu dokumentów w czasie procesu rekrutacyjnego do szkół ponadpodstawowych.

2) Grupowe formy poradnictwa zawodowego odbywają się w ramach lekcji wychowawczych, warsztatów, lekcji przedmiotowych, kół zainteresowań, w ramach statutowej działalności szkoły, wycieczek Zawodoznawczych i z elementami zawodu znawstwa. Zajęcia grupowe pozwalają młodzieży przełamywać osobiste bariery związane z funkcjonowaniem społecznym.

Metody i techniki pracy w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej to m.in.:

- aktywizujące problemowe - burza pomysłów, dyskusja,
- zapisowe - drzewko decyzyjne, mapy myśli,
- dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
- testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i prezentacje multimedialne,

- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki,
- warsztaty zawodoznawcze.

Koordynator i osoby odpowiedzialne za realizację programu

Koordynatorem działań dotyczących doradztwa zawodowego jest osoba zatrudniona na stanowisku doradcy zawodowego.

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej: dyrektor szkoły, doradca zawodowy, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotów oraz nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej, nauczyciele - wychowawcy w świetlicy szkolnej, nauczyciel - bibliotekarz, nauczyciele specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, pedagog specjalny, logopeda).

Zakres działań z obszaru doradztwa zawodowego dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie przedsięwzięć mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;

- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z powołanym zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym także nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- przygotowują uczniów do udziału w występach, przedstawieniach i innych formach aktywności twórczej z elementami zawodoznawstwa;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów w ramach swoich zajęć specjalistycznych;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel – wychowawca w świetlicy szkolnej:

- włącza w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu doradztwa zawodowego;
- rozpoznaje i wspiera w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów poprzez organizowane konkursy, wywiady, wykorzystanie zasobów zgromadzonych w bibliotece, i w biblioteczce doradcy zawodowego oraz własną działalność statutową.

Nauczyciel - bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- rozpoznaje i wspiera w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów poprzez organizowane konkursy, wykorzystywanie zasobów zgromadzonych w bibliotece szkolnej oraz własną działalność statutową;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Instytucje tworzące sieć współpracy

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grybowie, Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu.

Efekty działań doradczo-zawodowych w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Harmonijnie i efektywnie działający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego na każdym etapie edukacyjnym pozwala realizować założone cele i w pełni wykorzystać zaangażowanie i potencjał wszystkich osób włączonych w działania na rzecz doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Uczeń:

- zna swój potencjał, rozpoznaje własne zasoby;
- zdobywa wiedzę o zainteresowaniach i korzyściach płynących z ich posiadania;
- rozumie rolę i znaczenie posiadania kompetencji w życiu człowieka;
- zdobywa wiedzę o zawodach;
- potrafi definiować czym jest rynek pracy;
- potrafi określić swoje predyspozycje zgodnie z wymaganiami rynku pracy;
- umie wskazać powody, dla których warto uczyć się przez całe życie;
- potrafi wyszukiwać informacje o profilach szkół jakie go interesują;
- trafnie określa wybór własnej drogi zawodowej;
- umie dostosować się do zmian zachodzących we współczesnym świecie zawodowym;
- stopniowo poszerza wiedzę na temat własnych możliwości i ograniczeń w kontekście rozumienia predyspozycji zawodowych;
- sprawniej się komunikuje, nabywa umiejętności autoprezentacji;
- potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami;
- jest w stanie ocenić przydatność wymagań rynku pracy w kontekście własnego wyboru ścieżki zawodowej;
- umie zaplanować własną ścieżkę zawodową uwzględniając swój potencjał (zasoby).

Rodzice:

- potrafią racjonalnie planować ścieżkę kształcenia edukacyjno-zawodową swojego dziecka;
- wiedzą, gdzie poszukiwać informacji o szkołach, zawodach, wydarzeniach związanych z rynkiem pracy;
- znają znaczenie wiedzy i uczenia się przez całe życie.

Szkoła:

- osiąga korzyści ze współpracy z instytucjami, które wspomagają realizację doradztwa zawodowego w szkole;
- posiada bogatszą ofertę działań dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- zapewnia wymianę doświadczeń między instytucjami tworzącymi sieć współpracy;

- umożliwia doskonalenie nauczycieli zaangażowanych w realizację doradztwa zawodowego;
- zapewnia dostęp do różnorodnych źródeł informacji edukacyjno-zawodowej;
- tworzy pozytywny wizerunek w środowisku lokalnym;
- podnosi jakość pracy.

Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku oraz roczny plan doradztwa są monitorowane, oraz poddawane ewaluacji. Ewaluacja przeprowadzana jest w formie wybranej przez szkołę: co roku lub po całym cyklu kształcenia.

Rada Pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole. Działanie to ma charakter informacyjny, a także promujący szkołę.

Plan realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w roku szkolnym 2025/2026

Plan realizacji zadań doradcy zawodowego w ramach Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku w roku szkolnym 2025/2026.

Lp.	Treści programowe – wymagania szczegółowe (cele ogólne i szczegółowe)	Rodzaj działania (zadanie)	Metody i formy realizacji	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy	Uwagi
I. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego							
1.	Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego (kl. VII i VIII): – zapotrzebowanie na informacje dotyczące edukacji i wyborów zawodowych, – zapotrzebowanie na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, – potrzeby uczniów ze SPE	Analiza dokumentacji szkolnej. Wywiady z nauczycielami, rodzicami. Sondaż diagnostyczny skierowany do uczniów, rodziców i nauczycieli. Uaktualnianie ewidencji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Wywiady, analiza dokumentacji	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele	Uczniowie, rodzice, nauczyciele	IX 2025	
2.	Rozpoznawanie planów edukacyjnych i zawodowych uczniów ze SPE	Wywiady z nauczycielami, rodzicami. Sondaż diagnostyczny skierowany do uczniów klasy VII i VIII.	Wywiady	Doradca zawodowy, pedagog szkolny, pedagog specjalny	Uczniowie, rodzice	IX 2025	
3.	Pozyskiwanie informacji o predyspozycjach, zainteresowaniach, planach edukacyjnych uczniów w trakcie bieżącej pracy doradcy zawodowego,	Stałe monitorowanie zapotrzebowania na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego. Konsultacje indywidualne. Indywidualne rozmowy doradcze z uczniami.	Ankiety, wywiady	Doradca zawodowy	Uczniowie, rodzice	Cały rok	

	konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i rodzicami.	Pozyskiwanie informacji nt. pomocy w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, udzielanej uczniom z SPE - współpraca z PPP w Nowym Sączu – filia w Grybowie. Indywidualne rozmowy z rodzicami nt. sposobów pozyskiwania wiedzy o dziecku, pomocy dziecku w samopoznaniu siebie, w planowaniu dalszej drogi kształcenia, w motywowaniu dziecka do nauki i pracy indywidualnej.					
II. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego (ujęte w Program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII Szkoły Podstawowej w Gródku).							
III. Opracowanie - we współpracy w zespole - z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami klasowymi, programu WSDZ							
4.	Modyfikacja i wdrożenie Wewnętrznskolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku.	Modyfikacja dokumentu zawierającego Wewnętrznskolny System Doradztwa Zawodowego	Praca grupowa	Dyrektor szkoły Doradca zawodowy	Zespół d.s. WSDZ	IX 2025	
		Zapoznanie Rady Pedagogicznej z Wewnętrznskolnym Systemem Doradztwa zawodowego	Prelekcja, praca grupowa	Doradca zawodowy	RP	IX 2025	
5.	Planowanie działań związanych z doradztwem zawodowym	Przydział zadań dla nauczycieli – włączenie treści z zakresu doradztwa zawodowego do tematyki zajęć z przedmiotów i zajęć z wychowawcą	Dyskusja, praca grupowa	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele	RP	IX 2025	
		Przydział zadań dla nauczycieli – włączenie treści z zakresu doradztwa zawodowego do działań okołoszkolnych (imprezy i uroczystości szkolne, konkursy, spotkania zawodoznawcze itp.)	Dyskusja, praca grupowa	Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele	RP	IX 2025	

6.	Współpraca z instytucjami tworzącymi sieć współpracy i wspierającymi szkołę w działalności doradczej	Spotkania z przedstawicielami różnych instytucji organizacji tworzących sieć współpracy: m.in. PPP, PUP		Doradca zawodowy	Wszyscy odbiorcy	Cały rok szkolny	
7.	Monitorowanie realizacji zadań wynikających z WSDZ	Analiza zapisów dokumentacji szkolnej, analiza sprawozdań nauczycieli, analiza dokumentacji doradcy zawodowego	Analiza dokumentacji	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	
8.	Ewaluacja działań związanych z funkcjonowaniem WSDZ	Spotkanie z Radą Pedagogiczną dotyczące podsumowania, omówienia i opracowania wniosków do dalszej pracy w ramach rocznych działań WSDZ	Warsztaty, ankiety, dyskusja	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele	VI 2025	
IV. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami klasowymi, nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, pedagoga w zakresie realizacji działań określonych w WSDZ							
9.	Wspieranie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, przedszkolnej, przedmiotów ogólnokształcących, wychowawców klas oraz nauczycieli specjalistów w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego	Udzielanie informacji, wskazówek metodycznych, dzielenie się zasobami zgromadzonymi w bibliotece doradcy zawodowego, organizowanie konsultacji ze specjalistami z sieci współpracy.	Pogadanka dyskusja	Doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	
V. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.							
10.	Gromadzenie i systematyczne aktualizowanie informacji edukacyjnej i z zakresu doradztwa zawodowego	Inwentaryzacja posiadanych zasobów. Sporządzenie katalogów.		Doradca zawodowy		Na bieżąco	
		Bieżące, systematyczne gromadzenie materiałów informacyjnych (informatorów, ulotek) w Punkcie Doradcy Zawodowego		Doradca zawodowy		Na bieżąco	
11.	Opracowywanie i udostępnianie informacji edukacyjnej i z zakresu	Utworzenie, uaktualnianie i udostępnianie bazy danych o szkołach następnego etapu edukacyjnego w regionie.		Doradca zawodowy	Nauczyciele uczniowie i rodzice	Cały rok	

	doradztwa zawodowego dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Stała aktualizacja gazetki informacyjnej dotyczącej zagadnień doradztwa zawodowego		Doradca zawodowy	Nauczyciele uczniowie i rodzice	Cały rok	
12.	Udostępnianie informacji edukacyjnej i z zakresu doradztwa zawodowego na strony www szkoły	Uaktualnianie zakładki na stronie Internetowej szkoły „Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego”		Doradca zawodowy	Nauczyciele uczniowie i rodzice	XI 2025	
VI. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i realizowaniu działań zapisanych w WSDZ.							
13.	Koordynowanie pracy nauczycieli oraz wychowawców klas w realizacji zajęć i zagadnień związanych z doradztwem zawodowym.	Organizowanie spotkań konsultacyjnych dla nauczycieli, wychowawców.		Doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
		Udzielanie pomocy w realizacji imprez i przedsięwzięć.		Doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	
		Organizowanie konsultacji ze specjalistami w przypadkach wymagających dodatkowych wyjaśnień.		Dyrektor, doradca zawodowy	Wszyscy nauczyciele	Cały rok	

Załącznik nr 1

Program doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku.

1. Podstawa prawna

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego reguluje art. 26a ustawy *Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku* oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego*, w którym zapisano, że działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie, rozpoznawanie i kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

2. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników, systemowej koncepcji preorientacji zawodowej, rozumianej jako ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Efektywne działania na rzecz kształtowania preorientacji zawodowej uwzględniają zróżnicowanie zdolności i zainteresowań dzieci.

Zgodnie z modułową strukturą programu na każdym etapie wychowania przedszkolnego realizowane są cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów: Poznawanie własnych zasobów; Świat zawodów i rynek pracy; Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Treści są sukcesywnie pogłębiane i poszerzane w kolejnych latach kształcenia.

3. Cel ogólny programu

Celem jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

4. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia dzieci

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów (WSDZ) – które wyznaczają treści programowe preorientacji zawodowej:

- 4.1. poznawanie siebie, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia;
- 4.2. świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 4.3. rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4.4. planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

5. Cele szczegółowe programu

- 5.1. W obszarach:

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

5.2. Świat zawodów i rynek pracy.

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

5.3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

5.4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele wychowania przedszkolnego.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami doradztwa zawodowego w klasach I-VIII szkoły podstawowej oraz w szkołach ponadpodstawowych.

6. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- 1) podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- 2) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a które prowadzone są przez nauczycieli i specjalistów;
- 3) podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w przedszkolu i poza nim (np. występy, pokaz swoich umiejętności, wycieczki do zakładów pracy, zawody naszych rodziców).

Działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego wspierają eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych.

Preorientacja zawodowa jest stałą perspektywą prowadzenia wychowania przedszkolnego w ciągu dnia, w trakcie swobodnych zajęć dzieci w kąciakach tematycznych oraz w czasie zajęć dotyczących poznawania zawodów najbliższych dziecku. W czasie zajęć dzieci będą poszerzać świadomość dotyczącą świata zawodów z wykorzystaniem prostych zabaw i aktywności.

Zadania z zakresu doradztwa zawodowego nauczyciel wychowania przedszkolnego, organizując zajęcia, wycieczki (np. do zakładów pracy, miejsc aktywności twórczej), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

Efektywność realizacji wyznaczonych celów warunkowana jest współpracą z rodzicami dzieci. Wsparcie ze strony rodziców poprzedzone zaznajomieniem ich z ideą preorientacji zawodowej wzmacnia działania przedszkola w tym obszarze, i utrwala kształtowane postawy oraz samodzielność i poczucie sprawstwa u dzieci.

Spotkania z rodzicami służą poszerzaniu świadomości w zakresie zadań i możliwości rozwojowych ich dzieci. Udział rodziców w obszarze preorientacji zawodowej, gwarantuje możliwość szerszej współpracy ze środowiskiem lokalnym, np. spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, organizacja wycieczek do zakładów pracy, miejsc aktywności twórczej czy organizacja spotkań z pasjonatami.

7. Weryfikacja efektów zajęć - zamiast oceniania

Założone cele programu będą podlegać weryfikacji (ocenie), w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Będzie to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania i poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć;
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć);

- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z preorientacji zawodowej.

8. Scenariusze do zajęć z uczniami oddziałów przedszkolnych do realizacji w ramach zajęć edukacji przedszkolnej

Realizacja programu w oddziałach przedszkolnych odbywać się będzie podczas zajęć edukacji przedszkolnej oraz podczas zajęć wynikających z rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (logopeda, pedagog). Zajęcia realizowane będą w oparciu o scenariusze, które zawierają rekomendowany rodzaj zajęć.

Prowadzący zajęcia lub spotkania może przeprowadzić je zgodnie ze scenariuszem, dostosowując proponowane sytuacje dydaktyczne do potrzeb i możliwości uczestników, może wybrać niektóre sytuacje i uzupełnić je własnymi albo potraktować scenariusz jako inspirację do zaplanowania innego przebiegu zajęć realizujących dany cel szczegółowy programu.

Nauczyciele prowadzący zajęcia w oddziałach przedszkolnych wybierają w każdym roku szkolnym scenariusze z każdego z czterech obszarów i realizują je podczas zajęć edukacji przedszkolnej.

9. Plan realizacji zadań z preorientacji zawodowej w ramach Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w roku szkolnym 2025/2026

Plan realizacji zadań z preorientacji zawodowej w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego dla oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku w roku szkolnym 2025/2026

Lp.	Treści programowe – wymagania szczegółowe (cele ogólne i szczegółowe)	Rodzaj działania (zadanie)	Metody i formy realizacji	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy	Uwagi
I. Prowadzenie zajęć z preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych w ramach edukacji przedszkolnej							
1.	Poznanie siebie.	Moje pierwsze portfolio – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Zabawy w kręgu, praca indywidualna, rozmowa, dyskusja	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	X 2025	Scenariusz zajęć
2.	Poznanie siebie. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Urządzamy kącki zainteresowań – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Praca w grupach, praca indywidualna – pomoc dorosłemu i innym dzieciom w różnych czynnościach	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	XI 2025	Scenariusz zajęć
3.	Poznanie siebie.	Moje życie to pasja – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Praca z grupą, praca indywidualna	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	XII 2025	Scenariusz zajęć
4.	Poznanie siebie. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?” – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Ćwiczenia praktyczne, praca w grupach	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	I 2025	Scenariusz zajęć
5.	Świat zawodów i rynek pracy	Zobacz, jak wygląda świat! – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Metoda sytuacyjna, rozmowa kierowana, odgrywanie ról	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	I 2025	Scenariusz zajęć

6.	Świat zawodów i rynek pracy	Wszyscy dla wszystkich – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Pogadanka, giełda pomysłów	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	II 2025	Scenariusz zajęć
7.	Świat zawodów i rynek pracy	W zagadce ukryty jest zawód – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Metody słowne – wiersz, zagadki	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	III 2025	Scenariusz zajęć
8.	Świat zawodów i rynek pracy	Co potrafią sprawne ręce? – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Metody aktywne – fabryka pomysłów, zabawa badawcza, projektowanie	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	XI 2025 - V 2026	Scenariusz zajęć
9.	Świat zawodów i rynek pracy	Jestem twórcą! – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Praca plastyczna, praca w grupie	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	XI 2025 - V 2026	Scenariusz zajęć
10.	Świat zawodów i rynek pracy	Pokaz naszych zainteresowań – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Pokaz połączony z przeżyciem	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	III 2026	Scenariusz zajęć
11.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Jak jest w szkole? – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Burza mózgów, praca w grupach	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	IV 2026	Scenariusz zajęć
12.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	U źródeł wiedzy! – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Elementy metody projektu	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	IV 2026	Scenariusz zajęć
13.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Kim chcę zostać w przyszłości? – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Elementy dramy, dyskusja	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	IV 2026	Scenariusz zajęć
14.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Mój pokój – mój świat – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Pogadanka, metoda sytuacyjna	Nauczyciel edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	V 2026	Scenariusz zajęć
II. Wspomaganie uczniów oddziałów przedszkolnych w preorientacji zawodowej prowadzone przez nauczycieli na lekcjach opiekuńczo-wychowawczych zajęciach specjalistycznych i innych zajęciach							

15.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem – zajęcia z logopedą	Rozmowa, wywiad, ekspresja twórcza	Nauczyciel logopeda	Dzieci oddziału przedszkolnego	XI 2025 – V 2026	Scenariusz zajęć
III. Tematyka spotkań z rodzicami uczniów							
16.	Świat zawodów i rynek pracy	Przewodnik po zawodach – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Prezentacja, pogadanka, praca plastyczna.	Nauczyciel edukacji przedszkolnej, rodzice	Dzieci oddziału przedszkolnego	V 2026	Scenariusz zajęć
17.	Świat zawodów i rynek pracy	Ciekawy zawód – bajkowy świat – zajęcia z nauczycielem edukacji przedszkolnej	Praca w grupach, praca indywidualna, metoda sytuacyjna, prezentacja.	Nauczyciel edukacji przedszkolnej rodzice	Dzieci oddziału przedszkolnego	V 2026	Scenariusz zajęć
IV. Tematyka spotkań zespołu nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej							
18.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem preorientacji zawodowej	Preorientacja zawodowa w przedszkolu – wszystko zaczyna się u nas!	praca indywidualna, praca w grupach.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej		IX 2025	
19.	Podsumowanie rocznej pracy w zakresie preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych	Czy to już koniec?	dyskusja	Nauczyciele edukacji przedszkolnej		VI 2026	

Proponowane wycieczki pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Wycieczka – pogadanka na temat pracy strażaka połączona z pokazem sprzętu strażackiego i samochodów pożarniczych.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej, strażacy OSP Gródek	Dzieci oddziału przedszkolnego	IV 2026

2.	Wycieczka do lokalnego sklepu – pogadanka na temat pracy sprzedawcy połączona z pokazem wyposażenia sklepu.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej, lokalni pracodawcy	Dzieci oddziału przedszkolnego	IV 2025
3.	Przedszkolne podróże małe i duże, czyli wizyta w Komendzie Powiatowej Policji	Nauczyciele edukacji przedszkolnej, rodzice	Dzieci oddziału przedszkolnego	III 2026
4.	Wycieczka na pocztę, do biblioteki	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	W trakcie bieżącego roku szkolnego
5.	Wycieczka do piekarni	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	W trakcie bieżącego roku szkolnego
6.	Wycieczka do zakładu fryzjerskiego	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	W trakcie bieżącego roku szkolnego

Proponowane lekcje edukacyjne wspomagane przez przedstawicieli różnych zawodów pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Zawody naszych rodziców – cykl spotkań z rodzicami wykonującymi różne zawody.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej, rodzice	Dzieci oddziału przedszkolnego	X 2025 – V 2026
2.	Warsztaty „Zawód moich rodziców” – wspólne warsztaty dzieci i ich rodziców. Prezentacja przez dzieci zawodów swoich rodziców.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej, rodzice	Dzieci oddziału przedszkolnego	III 2026 – V 2026

3.	Dbamy o nasze uśmiechy - spotkanie z dentystą. Przybliżenie uczniom zawodu stomatologa. Warsztaty dotyczące prawidłowego dbania o higienę i zdrowie jamy ustnej.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	XII 2025
4.	Spotkanie z pielęgniarką szkolną. Przybliżenie uczniom zawodu pielęgniarki. Warsztaty dotyczące dbania o higienę osobistą.	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	IV 2026

Uroczystości, imprezy szkolne i inne przedsięwzięcia pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Moja mama i mój tato wszystko potrafi – akademia z okazji „Dnia Mamy i Taty” z elementami poznawania „Świata zawodów i rynku pracy”	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	V 2026
2.	Gala talentów – jesteśmy mistrzami! Prezentacja talentów uczniów w ramach „Pikniku Rodzinnego”	Nauczyciele edukacji przedszkolnej	Dzieci oddziału przedszkolnego	VI 2026

Załącznik nr 2

Program orientacji zawodowej dla klas I–III Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku.

1. Podstawa prawna

Prowadzenie działań związanych z orientacją zawodową w klasach I–III szkoły podstawowej reguluje art.26a ustawy *Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku* oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego*, w którym zapisano, że działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

2. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej koncepcji orientacji zawodowej rozumianej jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy. Przewidziane w programie działania związane z orientacją zawodową są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową.

3. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

4. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów (WSDZ) – które wyznaczają treści programowe preorientacji zawodowej:

- 4.1. poznawanie siebie, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia;
- 4.2. świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy;
- 4.3. rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie;
- 4.4. planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

5. Cele szczegółowe programu

W obszarach:

- 5.1. Poznanie siebie.
Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
 - prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
 - podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
 - podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
 - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
- 5.2. Świat zawodów i rynek pracy.
- Uczeń:
- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
 - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
 - opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
 - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
 - opisuje role zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
 - posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
- 5.3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
- Uczeń:
- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
- 5.4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.
- Uczeń:
- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
 - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
 - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu orientacji zawodowej dla klas I–III są spójne z celami preorientacji zawodowej w przedszkolu, orientacji zawodowej w klasach IV–VI szkoły podstawowej oraz doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej i w szkołach

ponadpodstawowych.

6. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- 1) podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (w ramach realizacji podstawy programowej);
- 2) podczas:
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- 3) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. „Dzień Talentów”, spotkania z pasjonatami i przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze do przedsiębiorstw i , instytucji publicznych).

7. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

Założone cele programu podlegają weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się to odbywać poprzez:

- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć);
- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć (odnoszące się zarówno do oceny przydatności samych sytuacji dydaktycznych, ale również umożliwiające ocenę przyswojenia poruszanych treści oraz ich przydatności);
- portfolio zawierające wymierne efekty pracy uczestników zajęć (w tymteczka sukcesów gromadząca wybrane przez ucznia prace – autoewaluacja);
- skale obserwacyjne dla prowadzących zajęcia uwzględniające wybrane czynniki, np.: motywację do pracy, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność. Skale obserwacyjne mają jedynie wspomagać proces weryfikacji efektów zajęć, a nie go zastępować;
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców.

Należy zadbać o właściwą atmosferę i warunki sprzyjające otwartemu dzieleniu się przez uczniów wrażeniami i refleksjami na zakończenie zajęć. Warto w tym celu umieścić w sali np. „Skarbiec myśli”, do którego uczniowie mogą wrzucić pytania i przemyślenia, o których nie chcieli mówić na forum lub zabrakło na nie czasu.

8. Scenariusze do zajęć z uczniami klas I-III szkoły podstawowej do realizacji w ramach zajęć edukacji wczesnoszkolnej

Realizacja programu w klasach I-III odbywać się będzie podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej oraz podczas zajęć wynikających z rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w ramach których prowadzący będą wspierać uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Zajęcia realizowane będą w oparciu o scenariusze, które zawierają rekomendowany rodzaj zajęć.

Prowadzący zajęcia lub spotkania może przeprowadzić je zgodnie ze scenariuszem, dostosowując proponowane sytuacje dydaktyczne do potrzeb i możliwości uczestników, może wybrać niektóre sytuacje i uzupełnić je własnymi albo potraktować scenariusz jako inspirację do zaplanowania innego przebiegu zajęć realizujących dany cel szczegółowy programu.

Nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I - III wybierają w każdym roku szkolnym po jednym scenariuszu z każdego z czterech obszarów i realizują go podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej.

9. Plan realizacji zadań z orientacji zawodowej w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego dla klas I-III w roku szkolnym 2025/2026

Plan realizacji zadań z orientacji zawodowej w ramach zajęć edukacji wczesnoszkolnej, na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych dla klas I-III a także działania skierowane do rodziców i nauczycieli.

Lp.	Treści programowe – wymagania szczegółowe (cele ogólne i szczegółowe)	Rodzaj działania (zadanie)	Metody i formy realizacji	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy	Uwagi
I. Prowadzenie zajęć z orientacji zawodowej w klasach I-III w ramach edukacji wczesnoszkolnej							
1.	Poznanwanie siebie	Gala talentów – jesteśmy mistrzami! – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Autoprezentacja, rozmowa, wywiad	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	X 2025	Scenariusz zajęć ¹
2.	Poznanwanie siebie	Brawo ja! – prezentacja własnych talentów – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Rozmowa kierowana, ekspresja ruchowa, techniki multimedialne, autoprezentacja.	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	II 2026	Scenariusz zajęć
3.	Poznanwanie siebie	Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Zabawa grupowa, rozmowa, indywidualne wypowiedzi	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	XI 2025	Scenariusz zajęć
4.	Poznanwanie siebie Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Słodka matematyka – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Rozmowa kierowana, praca w grupach, zabawa tematyczna, ekspresja plastyczna i ruchowa	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	XII 2025	Scenariusz zajęć

5.	Świat zawodów i rynek pracy	Zawód moich rodziców – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Opowiadanie, rozmowa kierowana, zabawa naśladowcza	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	II 2026	Scenariusz zajęć
6.	Świat zawodów i rynek pracy	Trofea zawodowe – poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w... – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Ekspresja plastyczna, pogadanka, praca w grupach	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	III 2026	Scenariusz zajęć
7.	Świat zawodów i rynek pracy	Moja mama wszystko potrafi – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Rozmowa kierowana, ekspresja plastyczna	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	V 2026	Scenariusz zajęć
8.	Świat zawodów i rynek pracy Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan? – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Rozmowa kierowana, pantomima, zabawa ruchowa, ekspresja plastyczna	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	IV 2026	Scenariusz zajęć
9.	Świat zawodów i rynek pracy	Zawody na celowniku – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Tworzenie grupowej mapy aktywności, praca w grupach	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	I 2026	Scenariusz zajęć
10.	Świat zawodów i rynek pracy	Moje życie to pasja – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Praca z grupą, praca indywidualna	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	II 2026	Scenariusz zajęć ²
11.	Poznanie siebie Świat zawodów i rynek pracy	Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Ekspresja ruchowa i plastyczna, relaksacja.	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	III 2026	Scenariusz zajęć
12.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Po co się uczyć? – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Burza mózgów, mapa myśli, zabawa ruchowa.	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	IV 2026	Scenariusz zajęć
13.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Miłośnik to ja i ty – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Rozmowa kierowana, autoprezentacja, ekspresja twórcza.	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	V 2026	Scenariusz zajęć
14.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Jutro pojedziemy daleko! – zajęcia z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej	Praca w parach, praca w grupach, dyskusja	Nauczyciel edukacji wcz.	Uczniowie klasy I-III	VI 2026	Scenariusz zajęć

II. Wspomagania uczniów klas I-III w orientacji zawodowej prowadzone przez nauczycieli na lekcjach opiekuńczo-wychowawczych zajęciach specjalistycznych i innych zajęciach							
15.	Świat zawodów i rynek pracy	Kto buduje dom? – zajęcia z nauczycielem świetlicy szkolnej	Dyskusja w oparciu o materiał audiowiz., ekspresja plastyczna	Nauczyciel świetlicy szkolnej	Uczniowie klasy I-III	XII 2025	Scenariusz zajęć
16.	Świat zawodów i rynek pracy	Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły – zajęcia z nauczycielem świetlicy szkolnej	Rozmowa kierowana, giełda pomysłów, ekspresja plastyczna	Nauczyciel świetlicy szkolnej	Uczniowie klasy I-III	XI 2025 - V 2026	Scenariusz zajęć
17.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem – zajęcia z logopedą	Rozmowa, wywiad, ekspresja twórcza	Nauczyciel logopeda	Uczniowie klasy I-III	XI 2025 - V 2026	Scenariusz zajęć
III. Tematyka spotkań z rodzicami uczniów							
18.	Stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań	Bądź menagerem talentu dziecka	Rozmowa	Nauczyciel edukacji wcz.	Rodzice uczniów klas I-III	XI 2025	Scenariusz zajęć
IV. Tematyka spotkań zespołu nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej							
19.	Uświadomienie sobie przez nauczycieli roli orientacji zawodowej i możliwości jej wdrażania w procesie nauczania i wychowania uczniów I etapu edukacyjnego	Orientacja zawodowa dla mniej i bardziej zorientowanych	Analogie twórcze, analiza dokumentów, praca grupowa.	Nauczyciele edukacji wcz.	Nauczyciele edukacji wcz.	X 2025	Scenariusz zajęć

Proponowane wycieczki pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze orientacji zawodowej w klasach I-III szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Poznajemy pracę strażaka- wycieczka do Straży Pożarnej	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczniowie klas I-III	W bieżącym roku szkolnym
2.	Poznajemy pracę policjanta- wycieczka do Komendy Powiatowej Policji w Grybowie	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczniowie klas I-III	W bieżącym roku szkolnym
3.	Poznajemy pracę piekarzy- wycieczka do Piekarni	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczniowie klas I-III	W bieżącym roku szkolnym
4.	Poznajemy pracę leśnika/ rolnika - wycieczka do leśniczego	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczniowie klas I-III	W bieżącym roku szkolnym
5.	„Droga listu” –wycieczka do Urzędu Pocztowego w Grybowie	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczniowie klas I-III	W bieżącym roku szkolnym

Proponowane lekcje edukacyjne wspomagane przez przedstawicieli różnych zawodów pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze orientacji zawodowej w klasach I-III szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Spotkanie z dentystą Przybliżenie uczniom zawodu stomatologa. Warsztaty dotyczące prawidłowego dbania o higienę i zdrowie jamy ustnej	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Lekarz stomatolog	Uczniowie klas I-III	XII 2024

2.	Spotkanie z pielęgniarką szkolną Przybliżenie uczniom zawodu pielęgniarki. Warsztaty dotyczące dbania o higienę osobistą	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Pielęgniarka szkolna	Uczniowie klas I-III	IV 2024
----	--	--	----------------------	---------

Uroczystości, imprezy szkolne i inne przedsięwzięcia pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze orientacji zawodowej w klasach I-III szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Moja mama i mój tato wszystko potrafi – akademia z okazji „Dnia mamy i taty” z elementami poznawania „Świata zawodów i rynku pracy”	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Uczniowie klas I-III	VI 2024

Załącznik nr 3

Program doradztwa zawodowego dla klas IV-VI Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku.

1. Podstawa prawna

Prowadzenie działań związanych z orientacją zawodową w klasach IV–VI szkoły podstawowej reguluje art. 26a 4 ustawy *Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku* oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego* w którym zapisano, że działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

2. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej koncepcji orientacji zawodowej rozumianej jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy. Przewidziane w programie działania związane z orientacją zawodową są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową. Ponadto ważną rolę w niniejszym programie odgrywają kompetencje kluczowe przewidziane do rozwijania w ramach podstawy programowej w kształtowaniu się orientacji zawodowej (postawy: kreatywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i współpracy zespołowej).

3. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI szkoły podstawowej jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

4. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów (WSDZ) – które wyznaczają treści programowe preorientacji zawodowej:

- 4.1. poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju kompetencji w różnych dziedzinach życia (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia;
- 4.2. świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, praca i jej znaczenie w życiu człowieka, poszukiwanie i utrzymanie pracy;
- 4.3. rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie;
- 4.4. planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

5. Cele szczegółowe programu

W obszarach:

5.1. Poznanie własnych zasobów.

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

5.2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

5.3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

5.4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazuje szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu orientacji zawodowej dla klas IV-VI szkoły podstawowej są spójne z celami preorientacji zawodowej (oddziały przedszkolne), orientacji zawodowej (klas I-III szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej oraz szkołach ponadpodstawowych.

6. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- 1) podczas:
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- 2) podczas innych działań doradczych realizowanych w szkole (np. projekty edukacyjne) lub poza nią (np. spotkania z przedstawicielami zawodów, udział w wycieczkach zawodoznawczych w zakładach pracy).

W realizację programu orientacji zawodowej w klasach IV-VI Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku zaangażowani są wszyscy nauczyciele uczący w tych klasach. Realizacją zadań związanych z doradztwem zawodowym kieruje doradca zawodowy.

7. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

Działania realizowane w ramach orientacji zawodowej mają wspierać uczniów w procesie przygotowania do wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu, dlatego zamiast tradycyjnego oceniania nauczyciele będą kształtować u uczniów umiejętność autorefleksji i samooceny.

Odbywać się to będzie poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, samoocenę stopnia zrozumienia (przyswojenia poruszanych treści), ocenę efektywności poszczególnych zadań lub sytuacji dydaktycznych, ocenę poczucia satysfakcji z pracy indywidualnej i zespołowej);
- autorefleksje uczniów (swobodne wypowiedzi zarówno na rozpoczęcie, jak i zakończenie zajęć);
- obserwacje osiągnięć ucznia (np. z wykorzystaniem przez prowadzącego skal obserwacyjnych uwzględniających wybrane czynniki, np.: motywację uczniów do pracy na zajęciach lub poszczególnych zadań, zaangażowanie w pracę zespołową, kreatywność);
- analizę wytworów pracy uczniów;

Proponowane sposoby weryfikacji mają ułatwić uczniom generowanie refleksji, przemyśleń, spostrzeżeń w kontekście poruszanych obszarów tematycznych.

8. Plan realizacji zadań z orientacji zawodowej w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego dla klas IV-VI w roku szkolnym 2025/2026

Plan realizacji zadań z orientacji zawodowej prowadzonych przez nauczycieli i wychowawców na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych dla klas IV-VI a także działania skierowane do rodziców i nauczycieli.

Lp.	Treści programowe – wymagania szczegółowe (cele ogólne i szczegółowe)	Rodzaj działania (zadanie)	Metody i formy realizacji	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy	Uwagi
I. Prowadzenie zajęć z orientacji zawodowej w klasach IV-VI na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych							
1.	Poznanie własnych zasobów	Ja to znaczy kto? – zajęcia z wychowawcą	Kalambury, opis przypadku, rozmowa kierowana	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy V	X 2025	Scenariusz zajęć
2.	Poznanie własnych zasobów.	Moc jest ze mną – ja też jestem supermanem – zajęcia z wychowawcą	Autorefleksja, praca w grupach, wizualizacja, rozmowa kierowana	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV	X 2025	Scenariusz zajęć
3.	Poznanie własnych zasobów.	Dzień Kreatywnych Pasjonatów – zajęcia z wychowawcą	Metoda projektu, praca w grupach, bank pomysłów, plakat (mapa myśli)	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klas IV-VI	XI 2025	Scenariusz zajęć
4.	Poznanie własnych zasobów.	Dzień Mistrza – zajęcia z wychowawcą	Ćwiczenia grupowe	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klas IV-VI	XI 2025	Scenariusz zajęć

5.	Świat zawodów i rynek pracy.	Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych – zajęcia z wychowawcą. Spotkanie z pielęgniarką szkolną.	Ćwiczenia w parach, ćwiczenia grupowe, rozmowa kierowana	Nauczyciel wychowawca, pielęgniarka szkolna	Uczniowie klas IV-V	XII 2025	Scenariusz zajęć
6.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zawodowy idol – Czy płotki biegają przez płotki? – zajęcia wychowania fizycznego	Zabawa dydaktyczna, rozmowa kierowana, gra dydaktyczna, dyskusja grupowa	Nauczyciel wychowania fizycznego	Uczniowie klasy IV-V	XII 2025	Scenariusz zajęć
7.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zawodowy idol – Czy Picasso też był kiedyś dzieckiem? – zajęcia z nauczycielem plastyki	Zabawa dydaktyczna, rozmowa kierowana, gra dydaktyczna, dyskusja grupowa	Nauczyciel plastyki	Uczniowie klasy IV-VI	XII 2025	Scenariusz zajęć
8.	Świat zawodów i rynek pracy.	Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów – zajęcia z wychowawcą	Zabawa dydaktyczna, rozmowa kierowana, praca w parach, dyskusja grupowa	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy V	V 2026	Scenariusz zajęć
9.	Świat zawodów i rynek pracy.	Po co mi ta praca? – zajęcia z wychowawcą	Bank pomysłów, mapa marzeń, praca indywidualna, praca w grupach, dyskusja	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VI	I 2026	Scenariusz zajęć
10.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych – zajęcia z nauczycielem przyrody, biologii.	Giełda pomysłów, dyskusja, praca w grupach, film	Nauczyciel przyrody i biologii	Uczniowie klasy IV-VI	II 2026	Scenariusz zajęć
11.	Świat zawodów i rynek pracy.	Wybieram ten zawód bo... – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja, wywiad, moderowana praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VI	III 2026	Scenariusz zajęć
12.	Świat zawodów i rynek pracy.	I ty możesz zostać MacGyver'em – zajęcia z wychowawcą	Wyliczanka, rysunek (alternatywnie), dyskusja, praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV-VI	III 2026	Scenariusz zajęć
13.	Świat zawodów i rynek pracy.	Jak oszczędzić pierwszy milion? – zajęcia z wychowawcą	Wykreślanek, dyskusja, praca indywidualna	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV	III 2026	Scenariusz zajęć

14.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy? – zajęcia z wychowawcą	Burza pomysłów, rozmowa kierowana, praca indywidualna	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy V	IV 2026	Scenariusz zajęć
15.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się – zajęcia z wychowawcą	Giełda pomysłów, dyskusja, metoda przewodniego tekstu,	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VI	IV 2026	Scenariusz zajęć
16.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Kolorowa podróż po świecie edukacji – zajęcia z wychowawcą	Praca w grupach, wirujące plakaty, rysunek, autorefleksja	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy V	XI 2025	Scenariusz zajęć
17.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Umiejętności – od przeszłości do przyszłości – zajęcia z wychowawcą	Praca w grupach, wirujące plakaty, rysunek, autorefleksja	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy V	XII 2025	Scenariusz zajęć
18.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Kim chcę zostać w przyszłości? – zajęcia z wychowawcą	mapa myśli, praca indywidualna, praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VI	III 2026	Scenariusz zajęć
19.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Gotowi? Trzy, dwa jeden, SMART! – zajęcia z wychowawcą	Zabawa z piłką, dyskusja, praca indywidualna	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VI	IV 2026	Scenariusz zajęć
20.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Przedmioty które lubię jako drogowskazy zawodowe – zajęcia z wychowawcą	Autorefleksja, praca w grupach, dyskusja	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV	VI 2026	Scenariusz zajęć
21.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	W szkole czy poza szkołą – gdzie się uczymy? – zajęcia z wychowawcą	Praca w grupach, dyskusja, metoda przewodniego tekstu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VI	XI 2025	Scenariusz zajęć
22.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	W centrum handlowym – zajęcia z wychowawcą	rozmowa kierowana, ćwiczenia integrujące grupę, metoda	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV	XI 2025	Scenariusz zajęć
II. Wybrane treści z orientacji zawodowej włączone jako element zajęć z obowiązkowych zajęć edukacyjnych							
23.	Poznanie własnych zasobów	Czas wolny – zajęcia z nauczycielem języka niemieckiego	kalambury, dialogi, gra Memory, praca w parach i w grupach.	Nauczyciel języka niemieckiego	Uczniowie klasa IV	XI 2025	

24.	Poznanawanie własnych zasobów.	Plan lekcji – zajęcia z nauczycielem języka angielskiego	wyrażanie opinii o przedmiotach szkolnych, tworzenie dialogów, praca w parach, w grupach.	Nauczyciel języka niemieckiego	Uczniowie klasa V	X 2025	
25.	Świat zawodów i rynek pracy.	Jednostki monetarne - złote i grosze	rozmowa kierowana, rozwiązywanie realistycznych zadań	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasa IV	X – XI 2025	
26.	Świat zawodów i rynek pracy.	Szacowanie wyników działań na ułamkach dziesiętnych	praca w grupach, dyskusja	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasa V	IV 2026	
27.	Świat zawodów i rynek pracy.	Obniżki i podwyżki (procenty)	praca w grupach, rozwiązywanie realistycznych zadań	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasa V	IV 2026	
28.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zajęcia z nauczycielem przedmiotu. Diagramy procentowe. Kim jest makler giełdowy?	rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasa VI	X 2025	
29.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zajęcia z nauczycielem przedmiotu. Skala na planach i mapach. Chcę zostać geodetą.	rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasa VI	XII 2025	
30.	Poznanawanie własnych zasobów.	Nie wszyscy muszą być tacy sami	kalambury, drama, rozmowa kierowana, burza mózgów	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasa IV	I 2026	
31.	Poznanawanie własnych zasobów.	Marzę o tym by w przyszłości być...	kalambury, drama, rozmowa kierowana, burza mózgów	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasa IV	III 2026	
32.	Świat zawodów i rynek pracy.	Teatr i zawody z nim związane	praca w parach, rozmowa kierowana, drama	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasy VI	III 2026	
33.	Świat zawodów i rynek pracy.	Film i zawody z nim związane	praca w parach, rozmowa kierowana, drama	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasy VI	IV 2026	

III. Tematyka spotkań z rodzicami uczniów							
34.	Uwrażliwienie rodziców na problemy dzieci związane z wyborem zawodu oraz na rolę rodziców w tym procesie	Rodzic wie najlepiej. Decyzje edukacyjno-zawodowe mojego dziecka	dyskusja, rozmowa kierowana.	Wychowawca	Rodzice klasy IV- V	XI 2025	
35.	Wskazywanie czynników wpływających na wybory edukacyjno-zawodowe	Ścieżki kariery, czyli rola rodziców w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych	dyskusja	Wychowawca	Rodzice klasy VI	XI 2025	

Tabela 1 Proponowane wycieczki pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze orientacji zawodowej w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Wycieczka do wybranego zakładu pracy.	Nauczyciele wychowawcy	Uczniowie klas IV-VI	cały rok szk.

Proponowane lekcje edukacyjne wspomagane przez przedstawicieli różnych zawodów pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze doradztwa zawodowego w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Spotkanie z pielęgniarką szkolną. Przybliżenie uczniom zawodu pielęgniarki. Warsztaty dotyczące dbania o higienę osobistą	Nauczyciele wychowawcy Pielęgniarka szkolna	Uczniowie klas IV-VI	II 2026

Uroczystości, imprezy szkolne i inne przedsięwzięcia pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze orientacji zawodowej w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Dzień Pasjonata – jesteśmy mistrzami! Prezentacja talentów uczniów w ramach „Pikniku Rodzinnego”.	Nauczyciele wychowawcy	Uczniowie klas IV-VI	VI 2026

Załącznik nr 4

Program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku.

1. Podstawa prawna

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w klasach VII–VIII szkoły podstawowej reguluje art. 26a 4 ustawy *Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku* oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego* w którym zapisano, że działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkół podstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

2. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego rozumianego jako: uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Głównym kryterium doboru koncepcji była możliwość odniesienia procesu świadomego kształtowania własnej kariery do zmian rozwojowych, które warunkują realizację treści na tym etapie edukacyjnym. Zadania, jakie stawiane są doradztwu zawodowemu, powinny być dostosowane do możliwości tej grupy odbiorców.

Zgodnie z modułową strukturą programu w klasie VII i VIII są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

3. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

4. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych – jednolitych z obszarami wszystkich programów (WSDZ) – które wyznaczają treści programowe preorientacji zawodowej:

- 4.1. poznawanie siebie, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia;
- 4.2. świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy;
- 4.3. rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie;
- 4.4. planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

5. Cele szczegółowe programu

W obszarach:

5.1. Poznanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

5.2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

5.3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

5.4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Uwzględniają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji poszczególnych przedmiotów, co umożliwia realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych w tym innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej są spójne z celami preorientacji zawodowej (oddziały przedszkolne), orientacji zawodowej (klas I-VI szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w szkołach ponadpodstawowych.

6. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- 1) podczas wynikających z ramowych planów nauczania grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego;
- 2) podczas:
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami; prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
 - podczas działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (konkursy zawodoznawcze) i poza nią (udział w targach edukacyjnych, festiwal zawodów, udział w wizytach zawodoznawczych w zakładach lokalnego rynku pracy). Wizyty te dają uczniom możliwość bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami różnych zawodów i specjalności i dzięki temu młodzi ludzie stają się otwarci i zorientowani na rynek pracy oraz pracodawców oraz mogą odnieść wymagania danego zawodu do swoich potrzeb i możliwości.

W doradztwie zawodowym uwzględniono rolę doradztwa rówieśniczego w kształtowaniu wyborów edukacyjno-zawodowych młodzieży. Doradztwo zawodowe w klasach VII-VIII ukierunkowane jest na kształtowanie:

- proaktywnych postaw młodzieży wobec pracy i edukacji ze zwróceniem uwagi na zasady etyki pracy jako fundament aktywności zawodowej;
- sprawczości uczniów, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są w pełni zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu.

Działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego wspierają eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych. Testy, m.in. predyspozycji i zainteresowań zawodowych, pełnią funkcję wspomagającą, a ich wyniki omawiane są indywidualnie.

7. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

Założone cele programu podlegają weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Będzie się to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć (odnoszące się zarówno do oceny przydatności samych sytuacji dydaktycznych, ale również umożliwiające ocenę przyswojenia poruszanych treści oraz ich przydatności);
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć);
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców.

8. Plan realizacji zadań z doradztwa zawodowego zawodowej w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego dla klas VII-VIII w roku szkolnym 2025/2026

Plan realizacji zadań z doradztwa zawodowego prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych dla klas VII-VIII a także działania skierowane do rodziców i nauczycieli.

Lp.	Treści programowe – wymagania szczegółowe (cele ogólne i szczegółowe)	Rodzaj działania (zadanie)	Metody i formy realizacji	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy	Uwagi
I. Prowadzenie grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego na podstawie ramowych planów nauczania.							
1.	Poznanie własnych zasobów.	Moje umiejętności – moje sukcesy – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 1	Dyskusja, praca indywidualna i grupowa	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
2.	Poznanie własnych zasobów.	Zdolności i uzdolnienia – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 2	Praca w grupach, plakat, giełda pomysłów	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
3.	Poznanie własnych zasobów.	Czy ja mogę być bohaterem? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 3	Studium przypadku, praca z tekstem, dyskusja, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
4.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zawody wokół nas – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 4	Dyskusja, praca w grupach, kolaż	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć

5.	Świat zawodów i rynek pracy.	Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 5	Pogadanka, burza pomysłów, mapa mentalna, drama	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
6.	Świat zawodów i rynek pracy.	Praca, jako wartość w życiu człowieka – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 6	Asocjogram, praca w grupach, dyskusja kierowana, gra dydaktyczna	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
7.	Świat zawodów i rynek pracy.	Wolontariat – wstępem do kariery – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 7	Kula śnieżna, giełda pomysłów, praca w grupach, dyskusja	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
8.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 8	Dyskusja, plakat, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
9.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Jak długo uczymy się? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 9	Rozmowa kierowana, debata, praca w grupach i parach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
10.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Doradca zawodowy. Kto to taki? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 10	Dyskusja, rozmowa kierowana, praca w grupach, plakat	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
11.	Poznanie własnych zasobów.	Moje portfolio i e-portfolio (część 1) – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 1	Dyskusja, giełda pomysłów, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
12.	Poznanie własnych zasobów.	Jakie wartości są dla mnie ważne? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 2	Gra dydaktyczna, autorefleksja, pogadanka	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć

13.	Poznanie własnych zasobów.	Rozpoznaje swoje aspiracje – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 3	Autorefleksja, dyskusja - praca grupowa, rozmowa kierowana	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
14.	Świat zawodów i rynek pracy.	Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 4	Mapa mentalna, praca w grupach, burza pomysłów, mini wykład	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
15.	Świat zawodów i rynek pracy.	Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 5	Praca w grupach, studium przypadku, analiza tekstu źródłowego, autorefleksja	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
16.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 6	Skojarzenia, dyskusja, debata, praca indywidualna, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
17.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaj ofertę szkół ponadpodstawowych – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 7	Praca w grupach, praca z tekstem (analiza ulotek), dyskusja, plakat	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
18.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 8	Bank pomysłów, mapa myśli, eksperyment, rozmowa kierowana	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
19.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Jak wybrać szkołę? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 9	World Cafe, praca w grupach, praca indywidualna, Q-sort	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć

20.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Kim chcę zostać w przyszłości? – zajęcia w ramach doradztwa zawodowego, lekcja 10	Mapa myśli, praca indywidualna, praca w grupach	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	Zgodnie z planem zajęć	Scenariusz zajęć
II. Wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy prowadzonej przez doradcę zawodowego i nauczycieli na lekcjach wychowawczych i obowiązkowych zajęciach edukacyjnych							
21.	Poznanie własnych zasobów.	Ja w moich oczach – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja, praca indywidualna – autoanaliza, praca grupowa	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	X 2025	Scenariusz zajęć
22.	Poznanie własnych zasobów.	Temperament jak z bajki – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja kierowana, praca w grupach, miniwykład, metoda przewodniego tekstu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	XI 2025	Scenariusz zajęć
23.	Poznanie własnych zasobów.	Ja w oczach innych część I – zajęcia z wychowawcą	Dyskusja, plakat, praca w grupach, analiza filmu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	X 2025	Scenariusz zajęć
24.	Poznanie własnych zasobów.	Ja w oczach innych część II – zajęcia z wychowawcą	Praca z tekstem – kwestionariusze, dyskusja, giełda pomysłów	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	X 2025	Scenariusz zajęć
25.	Poznanie własnych zasobów.	Moje portfolio i e-portfolio. Część II. – zajęcia z plastyki	Giełda pomysłów, dyskusja, techniki plastyczne, praca indywidualna	Nauczyciel plastyki	Uczniowie klasy VII	III 2026	Scenariusz zajęć
26.	Poznanie własnych zasobów.	Moje portfolio i e-portfolio. Część III. – zajęcia z informatyki	Giełda pomysłów, dyskusja, techniki informatyczne, praca indywidualna	Nauczyciel informatyki	Uczniowie klasy VIII	III 2026	Scenariusz zajęć
27.	Poznanie własnych zasobów.	Ograniczenia czy możliwości? – zajęcia z wychowawcą.	Zdania typu <i>prawda czy fałsz</i> , rozmowa kierowana, praca w grupach, dyskusja	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	IV 2026	Scenariusz zajęć

28.	Świat zawodów i rynek pracy.	Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców – zajęcia z wychowawcą	Skojarzenia, gra online, dyskusja, praca w grupach, quiz	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VIII	XII 2026	Scenariusz zajęć
29.	Świat zawodów i rynek pracy.	Startujemy zawodowo – Zawodowa liga klas – zajęcia z wychowawcą	Metoda projektu, plakat, ankieta, fotoreportaż i film	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy IV-VIII	XI 2025 – V 2026	Scenariusz zajęć
30.	Świat zawodów i rynek pracy.	W roli głównej...? – wywiad z przedstawicielem zawodu – zajęcia z wychowawcą	Projekt, wywiad, dyskusja, praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII - VIII	XI 2025	Scenariusz zajęć
31.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy? – zajęcia z wychowawcą	Praca w grupach, dyskusja, metoda przewodniego tekstu	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	II 2026	Scenariusz zajęć
32.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Jak długo się uczymy? (część II) – zajęcia z wychowawcą	Rozmowa kierowana, world cafe – dyskusja, praca w grupach	Nauczyciel wychowawca	Uczniowie klasy VII	IV 2026	Scenariusz zajęć
33.	Poznanie własnych zasobów.	Czas wolny – zajęcia z nauczycielem języka niemieckiego	Kalambury, gra Memory, dialogi, praca w parach i grupach.	Nauczyciel języka niemieckiego	Uczniowie klasy VII	X 2024	
34.	Świat zawodów i rynek pracy.	Henryk Sienkiewicz „Latarnik”. Czym była praca dla Skawińskiego? Jakie miał doświadczenie zawodowe? Nieuczciwy współnik i co dalej... Praca za granicą kiedyś i dziś.	Drama, praca w grupach, rozmowa kierowana	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasy VII	X 2025	
35.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Jak napisać życiorys i CV? Jak napisać dobry list motywacyjny? Co w życiu młodego człowieka jest najważniejsze?	Drama, metoda podawcza, wypełnianie schematów dokumentów urzędowych	Nauczyciel języka polskiego	Uczniowie klasy VIII	IV 2026	
36.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Edukacja i praca – przedstawia funkcje szkoły w systemie edukacji oraz strukturę polskiego systemu edukacyjnego	Rozmowa kierowana, praca w grupie	Nauczyciel wiedzy o społ.	Uczniowie klasy VIII	IX 2025	
37.	Poznanie siebie, poznanie własnych zasobów.	Komunikacja i autoprezentacja – przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej	Dyskusja, burza mózgów, rozmowa kierowana	Nauczyciel wiedzy o społ.	Uczniowie klasy VIII	IX 2025	

		autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku w nowym środowisku.					
38.	Świat zawodów i rynek pracy.	Ekonomia na co dzień – wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów (z pracy, działalności gospodarczej, świadczenia społeczne); wymienia kategorie wydatków gospodarstwa domowego; planuje jego budżet.	Praca w grupach, rozmowa kierowana	Nauczyciel wiedzy o społ.	Uczniowie klasy VIII	IX 2025	
39.	Świat zawodów i rynek pracy.	Obliczenia procentowe. Na czym polega zawód bankiera?	Rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasy VII	X 2025	
40.	Poznanie własnych zasobów.	Izotopy. Energetyka jądrowa w pytaniach i odpowiedziach.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel matematyki	Uczniowie klasy VII	II 2026	
41.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Woda i jej rola w przyrodzie. Jak zostać analitykiem chemicznym?	Rozmowa kierowana	Nauczyciel chemii	Uczniowie klasy VII	V 2026	
42.	Poznanie własnych zasobów.	Izotopy. Energetyka jądrowa w pytaniach i odpowiedziach.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel fizyki	Uczniowie klasy VII	II 2026	
43.	Świat zawodów i rynek pracy.	Zmiany w polskim przemyśle. Struktura zatrudnienia i bezrobocie w Polsce.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel geografii	Uczniowie klasy VIII	III 2026	
44.	Świat zawodów i rynek pracy.	Usługi w Polsce.	Rozmowa kierowana	Nauczyciel geografii	Uczniowie klasy VIII	IV 2026	
45.	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	Przedstawianie intencji, marzeń i planów na przyszłość – wypowiedź ustna	Słownictwo, słuchanie, mówienie, dialogi, czytanie	Nauczyciel języka angielskiego	Uczniowie klasy VIII	II 2026	
46.	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Wybór zawodu – pisanie	Słownictwo, słuchanie, mówienie, dialogi, czytanie	Nauczyciel języka angielskiego	Uczniowie klasy VIII	IV 2026	

III. Tematyka spotkań Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Gródku							
47.	Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego	Ewaluacja działań, podjętych przez szkołę, z zakresu doradztwa zawodowego.	Dyskusja, praca w grupach, zdanie niedokończone.	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy	RP	VI 2026	Scenariusz zajęć

Proponowane wycieczki pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Udział w Targach Edukacyjnych Festiwalu Zawodów w Małopolsce	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klas VII-VIII	III 2026

Proponowane lekcje edukacyjne, spotkania, debaty itp. przedsięwzięcia wspomagane przez przedstawicieli różnych zawodów pomocne w planowaniu i realizacji działań szkoły w obszarze doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej.

L.p.	Rodzaj działania, cel, treści	Realizatorzy i sojusznicy	Uczestnicy	Terminy
1.	Cykl spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych	Nauczyciele wychowawcy Doradca zawodowy	Uczniowie klasy VIII	II-V 2026